

Maarten van Ginkel RA

Inzicht in de resterende financiële problematiek 2022 - 2025
Validatie Versterken van het fundament

Onderzoek in opdracht van het Ministerie van J&V en de Politie.

17 november 2021

Anrigelha BV
Maarten van Ginkel RA
Zeist

Inzicht in de resterende financiële problematiek 2022 - 2025
Validatie Versterken van het fundament

Inhoudsopgave	Pagina
Aanbiedingsbrief	3
Introductie	5
Samenvattend beeld	8
Conclusies per vraag	10
1. Bruto problematiek	10
2. Wat kan de Politie oplossen / ombuigen	12
3. Wat resteert als probleem / welke middelen zijn nodig	15
4. Wat kan de Politie niet meer doen zonder aanvullende middelen	16
Aanbevelingen	17

Bijlagen

1. Bruto problematiek opgave Politie, 21 oktober 2021	19
2. Kengetallen en financiële cijfers Politie 2013 - 2026	20
3. Begeleidingsgroep	21
4. Geïnterviewden	22
5. Documentatie	23
6. Validatie	24
7. Werkplan J&V / Politie, definitief	26

Zeist, 17 november 2021

Anrigheha BV

Maarten van Ginkel RA
Laan van Beek en Royen 16
3701 AH Zeist

Ministerie van J&V / Politie

Den Haag

Ter attentie van de heren R.J.F. Baarends en L.H. Kok

Inzicht in de resterende financiële problematiek 2022 - 2025

Validatie Versterken van het fundament

Aanbiedingsbrief

Geachte heren Baarends en Kok,

U heeft mij gevraagd om een rapportage op te stellen die ingaat op de volgende vragen:

- (1) Wat is de omvang van de bruto-problematiek bij de Politie en wat is de oorzaak daarvan (onderscheid autonome kostenstijgingen en nieuw beleid)?
- (2) Wat kan de Politie daarvan met welke maatregelen redelijkerwijs zelf oplossen zonder de taakuitvoering en de operaties te belasten?
- (3) Wat resteert er dan als financieel probleem waarvoor bij de formatie / met nieuw geld een oplossing moet worden gevonden om binnen de budgettaire kaders te kunnen blijven?
- (4) Welke aanvullende maatregelen die de taakuitvoering / operaties raken moet de Politie treffen als er geen additioneel geld beschikbaar komt, om binnen de budgettaire kaders te blijven?

De rapportage moet de Minister in staat stellen een - door mij als deskundige onafhankelijke opdrachtnemer - gevalideerd financieel beeld te presenteren ten behoeve van de kabinetsformatie.

Om uw vragen te beantwoorden, heb ik:

- (1) Een werkplan per vraag met te doorlopen stappen (documentatie, analyse en verdiepende besprekingen) opgesteld en vooraf met u afgestemd.
- (2) De door J&V en de Politie aangeleverde documentatie en antwoorden bestudeerd, besproken en betrokken in het opbouwen van mijn Samenvattend beeld.
- (3) Met J&V en de Politie alsook andere gesprekspartners gesproken om documentatie en analyses verder aan te vullen en in context en perspectief te plaatsen.
- (4) De door de Politie afsluitend opgeleverde antwoorden per vraag met de Korpsleiding en aansluitend in de Begeleidingsgroep besproken, waarbij daar gestelde vragen en gegeven antwoorden betrokken zijn in mijn afsluitende Samenvattend beeld.

Maarten van Ginkel RA

In het bijgevoegde rapport geef ik na een **Introductie** waarin context, aanpak en proces worden samengevat, een **Samenvattend beeld** van de omvang de resterende financiële problematiek, gericht op het versterken van het fundament.

Aansluitend geef ik mijn **Conclusies** per vraag.

In **Aanbevelingen** ga ik in op mij opgevallen aandachtspunten die in de verdere samenwerking en uitwerking van belang zijn.

In de tekst van het rapport zijn daarnaast enkele aanbevelingen opgenomen die ter plaatse in **blauw** zijn afgedrukt.

Door J&V en de Politie is deze opdracht gezamenlijk aan mij verstrekt. Hierbij heeft J&V de formele uitvraag gedaan en de opdracht verstrekt. Van meet af aan is ingezet op een helder en goed navolgbaar proces. Hierbij heeft de Begeleidingsgroep J&V / Politie¹ mijn Werkplan² geaccordeerd en is op gezette momenten bilateraal, trilateraal en in de Begeleidingsgroep de voortgang afgestemd. De open houding en vrije uitwisseling van gedachten en stukken tussen alle betrokkenen hebben zeer bijgedragen aan het resultaat van deze opdracht.

Mijn inhoudelijke onderzoekswerkzaamheden zijn afgesloten op 12 november 2021.

Ik dank u, de Begeleidingsgroep, secretaris Peggy Jansen en alle geïnterviewden³ hartelijk voor de concrete en open reflecties op de gestelde vragen. Een speciaal woord van dank voor de betrokken J&V- en Politied medewerkers die hun kennis deelden. Zonder de van hen ontvangen toelichtingen was uitvoering van de opdracht op de met elkaar afgestemde wijze en doorlooptijd gelet op de specifieke inhoudelijke materie niet mogelijk geweest.

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn en ben graag beschikbaar voor nader overleg.

Hartelijke groet,
Anrigea BV

Origineel getekend door

Maarten van Ginkel RA,
Accountant in business/Adviseur

¹ Zie Bijlage 3

² Werkplan definitief, 16 september 2021, opgenomen als Bijlage 7

³ Zie Bijlage 4

Introductie

Context

Het inrichtingsplan Nationale Politie⁴, opgesteld door de kwartiermaker Nationale Politie, is in december 2012 vastgesteld door de minister van Veiligheid en Justitie. Dit plan beschrijft in detail de ambitie, inrichting en opbouw van het korps, de sturing en de organisatiestructuur van de korpsleiding, staf korpsleiding, regionale eenheden, landelijke eenheid en het Politiedienstencentrum. Op basis van dit plan is de Nationale Politie in werking gekomen.

Bij de start is een bezuinigingsdoelstelling van € 460 miljoen bepaald. Bij de herijking van het groeipad in 2015 zijn aanpassingen doorgevoerd en is na onderzoek aanvullende financiering beschikbaar gesteld.⁵ De eerste vijf jaarlijkse evaluatie⁶ bevestigt dat de Nationale Politie in werking is en geeft aanbevelingen voor de sturing. Na een fase van concentratie / centralisatie, is het van belang de eenheden binnen kaders meer ruimte voor eigen afwegingen te geven.

Tegelijkertijd versterkt de Politie intern de gezamenlijkheid in de sturing. In het Korps management team (KMT) komen alle door de Korpsleiding (KL) voorbereide onderwerpen - na bespreking in en advisering door het Breed Bedrijfsvoeringsoverleg (BBVO) - aan de orde. In de HBVM's⁷ komen prioriteiten en financiering specifiek aan de orde. Binnen het mandaat van de KL worden keuzes gemaakt, waarbij indien nodig geoordeeld door de Politie "claims" om taken uit te kunnen voeren aan J&V worden voorgelegd.

J&V financiert de Politie met Algemene- en Bijzondere bijdragen. Voor Bijzondere bijdragen is een kader overeengekomen.⁸ Veelal betreft dit politiek bestuurlijk prioritaire thema's. Hierbij merk ik op dat het geld dat geormerkt beschikbaar komt, invloed heeft op de sturing en inzet Politie breed.

Het integraal bepalen, uitvoeren en verantwoorden van Veiligheidsagenda en -thema's geeft de Politie de mogelijkheid operationeel en in de bedrijfsvoering (met name ondersteunende systemen) synergiën te bereiken. Nieuw geld voor nieuwe taken wordt dan in een totaal perspectief beoordeeld. Het Position Paper Politie⁹ geeft hiervoor een kader en totaalbeeld.

De Politie heeft in aansluiting op het Personeel en Materieel onderzoek 2015 in 2020 een vervolgonderzoek laten uitvoeren.¹⁰ Specifiek gericht op acht thema's die naar de mening van de Politie in de tijd ná het Inrichtingsplan Nationale Politie aanvullende en / of verhoogde

⁴ Inrichtingsplan Nationale Politie, december 2012, versie 3.0

⁵ Personeel en Materieel onderzoek PwC (P&M 1, 2016 - 2020)

⁶ Commissie Evaluatie Politiewet 2012, november 2017

⁷ HBVM = hoofd besluitvormingsmoment, jaarlijks in december gericht op het vaststellen van de begroting voor het komende jaar én het bepalen van de kaders voor het jaar daarop in het meerjarenbeeld.

⁸ Beleidskader Bijzondere bijdragen, Ministerie van J&V.

⁹ Position paper: de Politie van morgen en overmorgen, 25 maart 2021

¹⁰ Personeel en Materieel onderzoek PwC (P&M 2, 2021-2025)

aandacht nodig hebben. J&V heeft het Position Paper Politie en Personeel en Materieel onderzoek 2021 aan de Tweede Kamer aangeboden, ter verdere uitwerking in de lopende formatie.

Vraag en aanpak Resterende financiële problematiek - Versterken van het fundament

J&V en de Politie hebben mij gevraagd op basis van bestaande stukken de door hen gestelde vier vragen te beantwoorden. Tegelijkertijd vindt ook overleg plaats over specifieke (nieuwe / te intensiveren) taken¹¹, waarvoor noodzakelijke formatie en middelen beschikbaar komen.

De focus van de vragen in mijn onderzoek ligt kort gezegd op het vaststellen of de Politie toekomstgericht “nieuw geld nodig heeft ter versterking van haar fundament”, welke handelingsperspectieven de Politie heeft (ombuigen) en of / welke problematiek dan resteert.

De Politie heeft de gestelde vragen eerst zelf beantwoord, waarbij de aangelegde beoordelingscriteria (onvermijdelijk, voortvloeiend uit genomen besluiten inzake taakuitvoering en operaties) vooraf en waar nodig tijdens de interne werkzaamheden met mij zijn afgestemd.

Op 20 en 21 oktober jl. heeft Leonard Kok de **te valideren opgaven** (vraag 1 en 2)¹² gelijktijdig aan J&V en mij beschikbaar gesteld. In aansluiting op in het traject van totstandkoming reeds gedane waarnemingen heb ik de validatie¹³ van de door de Politie aangeleverde overzichten uitgevoerd. Door het opvragen en bestuderen van onderliggende documentatie, analyses en besprekingen met zowel de Politie, J&V als overige geraadpleegde betrokkenen heb ik mijn beeld opgebouwd.

Proces Resterende financiële problematiek - Versterken van het fundament

De Politie heeft de door haar aangeleverde **te valideren opgaven** ontleend aan en navolgbaar onderbouwd uit eerder met J&V Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's (DG PenV) gewisselde documenten. Specifiek het Position Paper Politie, het Personeel en Materieel onderzoek 2021 en de Begrotingsbrief Politie 2021¹⁴.

Door zowel J&V als de Politie is mij bevestigd dat deze stukken intensief met elkaar zijn doorgenomen en inhoudelijk worden herkend als input. Het vaststellen dat geen doublures in de te valideren opgaven zijn opgenomen vergde intensieve (detail)afstemmingen die door de Politie aantoonbaar zijn uitgevoerd.

Daarnaast zijn in 2021 normprijzen voor Operationele- en Niet Operationele Sterkte (OS en NOS) tussen J&V en de Politie overeengekomen, waardoor aantallen op schaalniveau eenduidig geprijsd worden.

¹¹ Brieven J&V aan de voorzitter van de Tweede Kamer, 4 oktober 2021 en 13 oktober 2021

¹² Bijlage 1 Bruto problematiek, opgave Politie, 21 oktober 2021; Bijlage 2 rapport van Werkgroep Ombuigingen, 15 oktober 2021, waarnaar ik hier verwijs.

¹³ In Bijlage 6 is een toelichting op de Validatie opgenomen.

¹⁴ Brief van de Politie aan de Minister van J&V, 15 januari 2021

Inherent aan de gevolgde werkwijze is post voor post de inhoudelijke onderbouwing beoordeeld. Hierbij is sprake van een incrementele benadering.

Door zowel J&V als de Politie wordt onderkend dat in de komende doorontwikkelfase een holistische benadering van de Politie - naar dimensies als 1 - 10/11, onderscheid OS - NOS, onderscheid fysiek - virtueel, staf bezetting - aanvullende inzichten en mogelijkheden in de bepaling van noodzakelijke sterkten en invulling van organisatie opgaven geeft.

Samenvattend beeld

De Politie heeft in samenspraak met J&V, ketenpartners en gezagen in het Position Paper Politie de opgaven voor de Politie van vandaag, morgen en overmorgen beschreven.

In het Position Paper Politie als ook in het aan de Tweede Kamer gezonden Personeel en Materieel onderzoek 2021 - 2025¹⁵ zijn onderwerpen uitgewerkt die versterking behoeven om de Politie in staat te stellen toekomstgericht haar toenemende opgaven adequaat in te vullen. In een door de Politie gebruikte metafoor is het zaak “het bestaande huis fundamenteel te versterken om er een etage bovenop te kunnen zetten”.

Ik heb de door de Politie aangeleverde onderbouwingen bij de in dit kader passende onderwerpen gevalideerd. Door het opvragen en bestuderen van onderliggende documentatie, analyses en besprekingen met zowel de Politie, J&V als overige geraadpleegde betrokkenen heb ik mijn beeld opgebouwd. Hierbij is zo veel mogelijk voortgebouwd op eerder tussen J&V en de Politie gehouden afstemmingen. De reikwijdte van onderwerpen is met de Politie en J&V afgestemd. Zo heb ik actuele- en meer toekomstgerichte onderwerpen die reeds onderwerp van gesprek zijn - denk aan Bewaken en Beveiligen, Wetboek van Strafvordering en modernisering Wet Politiegegevens - niet in mijn validatie betrokken. Daarvan uitgaande, resteren de op de volgende pagina samengevatte door de Politie en J&V met elkaar afgestemde onderwerpen met daarbij de door mij gevalideerde te dekken bedragen.

Om deze samenvatting in context te plaatsen is het goed vooraf op te merken dat:

1. de Politie - mede door het beschikbaar stellen van transitiebijdragen, regeerakkoord gelden en Bijzondere bijdragen door J&V - tot en met 2020 qua financieel resultaat binnen de gestelde kaders heeft gewerkt, waarbij de afbouw van NOS achterblijft;
2. de groei als gevolg van afgesproken sterkte toenames door J&V de afgelopen jaren “van - geormerkt - nieuw geld is voorzien”;
3. de Politie in het KMT in toenemende mate stuurt op het realiseren van ambities binnen de gestelde kaders, waarbij mismatches worden geconstateerd tussen noodzakelijke- en aanwezige competenties, resulterend in langer doorlopende meerjarige fricties. De sturing hierop is de afgelopen periode aangescherpt. De uitvoering is weerbarstig;
4. uitgaande van eerder gedane aannames voor 2022 en verder, er sprake is van een orde grootte gelijkblijvende Algemene bijdragen lijn¹⁶;
5. de bewegingen onder 3. - langer meer middelen nodig - en 4. - kader gelijk - niet matchen. Tezamen met de vastgestelde aanvullende behoeften in het Personeel en Materieel onderzoek 2021 en Begrotingsbrief 2021 zijn - gegeven de aan de Politie opgedragen taken en huidige stand van zaken - aanvullende middelen noodzakelijk of is taakvermindering nodig. Hierbij ben ik uitgegaan van (1) de “hard” opgedragen taken, vertaald in de afgesproken OS formatie en (2) de stand van zaken als zijnde de situatie “as is” met betrekking tot NOS en middelen zoals deze uit de validatie blijkt.

¹⁵ Brief van J&V aan de Tweede Kamer, 25 maart 2021

¹⁶ Artikel 31 prijspeil 2020, Rijksbegroting 2021, opgave DG PenV, 20 september 2021

Samenvattend overzicht van aanvullend benodigde middelen (structureel en incidenteel, nader af te stemmen) rekening houdend met de Ombuigingen die de Politie heeft

geïdentificeerd:	2022	2023	2024	2025
1. Bijzondere zorg / PTSS (oud / nieuw)	25	26	27	27
2. ICT / Cyber / bedrijfsvoering (oud / nieuw)	115	157	148	137
3. Wettelijk: WSW/grenzen/bloedafname/drugsafval/TOOI/divers	28	37	39	39
4. Intensiveringen door wettelijke- en operationele eisen	36	43	46	47
5. Versterking organisatie met noodzakelijk functies	90	107	107	107
6. Bruto ombuigingen uitgaande van de midden waarde van de scenario's volgens de Werkgroep Ombuigingen 2022 en verder	- 44	- 60	- 79	- 92
7. Hiervan in de meerjarenbegroting 2022 - 2026 reeds taakstellend als daalpad voor personele bijstellingen (NOS) verwerkt	13	26	39	52
Per saldo te dekken financiële problematiek	263	336	327	317

Ter toelichting hierop de volgende opmerkingen:

1. de onderwerpen 1. tot en met 4. vloeien voort uit overleg tussen de Politie en J&V. De "lat" en ambities aangaande zorg voor het personeel en ICT/Cyber liggen inmiddels hoger;
2. de wettelijk gedreven uitbreiding en intensivering van operationele taken vergen - ceteris paribus - aanvullende financiering of het verminderen van de algehele taaklast;
3. in het daalpad voor de meerjarenbegroting 2022 - 2026 van de Politie is uitgegaan van taakstellende personele bijstellingen voor de niet operationele sterkte (NOS) oplopend met 131 FTE vanaf 2022 tot 655 FTE in 2026. Mede hierdoor is de Politie in staat een sluitende meerjarenreeks op te leveren;
4. tegelijkertijd constateert de Politie een dringend tekort in niet formatief ingerichte functies / noodzakelijke competenties. Dit tekort belooft volgens opgave van de Politie 980 FTE. Hiervan zijn door mij 956 FTE gevalideerd en in bovenstaand overzicht - op basis van ingeschat schaalniveau en normprijzen - vertaald in € 107 miljoen. Voor 2022 is een afslag voor ingroei verwerkt. Deze 956 FTE zijn samengesteld uit 825 FTE NOS en 131 FTE OS;
5. een substantieel aantal van deze door de Politie noodzakelijk geachte aanvullende NOS (en OS) functies heeft betrekking op de afgesproken groei van de Politie. *Opleidingen* (176 FTE, waarvan voor de Politieacademie (PA) 164 FTE), *werving en selectie* (169 FTE), *operationele veranderopgaven* (344 FTE) en *IV/ICT* (161 FTE, met name gegevensbeheer en lokale ICT ondersteuning) zijn daarbij de belangrijkste taakgebieden.

In de besprekingen met J&V en de Politie is vastgesteld dat 10 jaar na het vaststellen van het Inrichtingsplan Politie [een fundamentele toekomstgerichte organisatie beoordeling aan de orde is](#). Dit langs dimensies als 1 - 10/11, onderscheid OS - NOS, onderscheid fysiek - virtueel als ook stafinrichting en integrale portefeuille sturing.

Naast deze voorgestelde ijking, ga ik in het hoofdstuk Aanbevelingen in op [versterking van de governance - zowel tussen J&V en de Politie als ook binnen de Politie - en thema's samenhangend met financiering en begroten](#).

Conclusies per vraag

(1) Wat is de omvang van de bruto-problematiek bij de Politie en wat is de oorzaak daarvan (onderscheid autonome kostenstijgingen en nieuw beleid)?

Het onderscheid tussen autonome kostenstijgingen en nieuw beleid is niet altijd scherp. In de basis zijn de Politietaken gegeven missie, visie en strategie gelijk. Uit de stukken komen vijf onderwerpen als intensivering naar voren. De bronnen van deze vijf onderwerpen zijn het Personeel en Materieel onderzoek 2021 - 2025 alsmede de Begrotingsbrief 2021.

Samenvattend vragen deze onderwerpen volgens opgave van de Politie de volgende inzet (in miljoenen)¹⁷:

	2022	2023	2024	2025
1. Bijzondere zorg / PTSS (oud / nieuw)	25	26	27	27
2. ICT / Cyber / bedrijfsvoering (oud / nieuw)	115	157	148	137
3. Wettelijk: WSW/grenzen/bloedafname/drugsafval/TOOI/divers	30	39	41	41
4. Intensiveringen door wettelijke- en operationele eisen *	45	52	55	56
5. Versterking organisatie met noodzakelijke functies **	110	110	110	110
Totaal problematiek door de Politie voorgelegd ter bespreking:	325	384	381	371

De onder 1., 2., 3.¹⁸ en 4. opgenomen posten zijn aan J&V inhoudelijk bekend. In nader overleg tussen de Politie en J&V is vastgesteld dat **een post onder divers van € 2 miljoen neerwaarts aanpassing behoeft; deze post is door mij afgetrokken in het Samenvattend overzicht**. Onderstaand worden de posten 4. en 5. nader toegelicht, waarbij ook de uit de validatie voortvloeiende **afslagen** zijn toegelicht (**blauw gezet**).

* Intensiveringen door wettelijke- en operationele eisen:

De onderstaande onderwerpen behoeven intensivering door wettelijke- en operationele eisen:

1. Technische beveiliging politielocaties, pilots te evalueren en businesscase uit te werken. In P&M 2 is naar de stand ultimo 2020 een oplopende reeks naar € 3 miljoen in 2025 opgenomen. Deze is hier overgenomen.
2. De impact van duurzaamheid zowel op vervoer als ook voor gebouwen. In P&M 2 is naar de stand ultimo 2020 een oplopende reeks naar € 7 miljoen in 2025 opgenomen voor vervoer. Deze is hier overgenomen. Gebouwen is onderhanden werk; in de Position Paper Politie is verwezen naar Rijksbrede initiatieven op dit punt.
3. De Operationele Centra van meldkamers hebben volgens P&M 2 een formatie-ruimte tekort van 188 FTE, mogelijk dalend naar 52 FTE tekort door samenvoegingen. In P&M 2, is een bandbreedte opgenomen van € 6,6 - € 24 miljoen. De Politie geeft aan op basis van de huidige inzichten uit te gaan van het maximum; de process-flow is nog niet beschikbaar. **Door mij is in het Samenvattend beeld de midden waarde - € 15 miljoen - opgenomen, derhalve is € 9 miljoen minder opgenomen dan de Politie opgeeft.**
4. De interceptiedesk, zoals opgenomen in de Begrotingsbrief 2021, een oplopende reeks naar € 17 miljoen.

¹⁷ Zie Bijlage 1, opgave Politie, 21 oktober 2021

¹⁸ J&V merkt op dat uitbreiding TOOI (oplopend tot € 10 miljoen per jaar) die door de Politie als operationeel onvermijdelijk wordt aangemerkt vooraf nadere afstemming tussen J&V en BZK behoeft.

Maarten van Ginkel RA

5. Aanpassingen aan voertuigen CCB, zoals opgenomen in de Begrotingsbrief 2021, een gelijkblijvende reeks van € 5,4 miljoen per jaar.

**** Versterking organisatie met noodzakelijke functies:**

De Politie heeft inzichtelijk gemaakt dat met versterking van de organisatie sinds de inrichting van de Nationale Politie 980 FTE is gemoeid. Hiervan zijn heden ruim 800 FTE bezet. In 2022 en verder vinden overeenkomstig groeipaden verdere invullingen plaats. [Voor 2022 is door mij in het Samenvattend beeld een afslag van € 20 miljoen doorgevoerd om deze ingroei zichtbaar te maken](#); vanaf 2023 is de gehele formatie in de opstelling opgenomen.

De 980 FTE zijn door de Politie gerubriceerd naar taken / categorieën:

• Operatiën	354
• Onderwijs	176
• Instroom (IDU)	169
• IV-ICT	161
• Bedrijfsvoering / staf	53
• Wettelijke taken	53
• Personele zorg	14

Vanuit de longlist aan mogelijk kwalificerende FTE's is post voor post - op een groter detailniveau dan in de bovenstaande samenvatting is weergegeven - door de Politie onderbouwd dat een opgevoerde post past binnen de gestelde criteria. Bijzondere aandacht is aansluitend door de Politie besteed aan het vaststellen dat geen doublures - ook met eerder verstrekte financiering - plaatsvinden. Daarbij is vastgesteld dat 24 functies (10 FTE Operatiën, 14 FTE Personele zorg) op andere wijze gefinancierd zijn. [Dat betekent dat de reeks € 2,9 miljoen te hoog is vastgesteld. In het Samenvattend beeld is afgerond € 3 miljoen per jaar in mindering gebracht op de Politie opgave.](#) Voor 2022 is deze afslag in de eerder genoemde incidentele afslag van € 20 miljoen begrepen.

De 980 FTE min 24 FTE zijn onder te verdelen in OS (131 FTE) en NOS (825 FTE). Dit betekent dat de NOS formatie dan naar de stand per 30 september 2021 toeneemt tot 11.744 FTE. De Politie rapporteert intern als onderlegger voor de 8 maands Marap 2021 een overbezetting ten opzichte van haar Richtformatie (begroting) op de NOS van 784 FTE, onder te verdelen naar 332 FTE eenheden, 303 FTE PDC, 110 FTE PA en 39 FTE Staf. Daarnaast geeft de Politie aan dat bij Staf, PDC en PA in totaal 140 FTE OS overbezet zijn. [Het evalueren en ijken van de sterkten in de context van de doorontwikkeling van de Politie, verdient aanbeveling.](#) Zie verder onder het hoofd Aanbevelingen.

Over 2021 heeft J&V prijscompensatie toegekend. Zoals ook in het P&M 2 onderzoek is opgenomen is over de jaren 2016 - 2020 de prijscompensatie in 4 van de 5 jaren wel door J&V vastgesteld en niet uitgekeerd. Dit betreft ruim € 69 miljoen die door de Politie is "geabsorbeerd". De bovenstaande reeksen zijn in constante prijzen opgesteld. Hierbij is uitgegaan van prijscompensatie in de komende jaren.

Conclusies per vraag

(2) Wat kan de Politie daarvan met welke maatregelen redelijkerwijs zelf oplossen zonder de taakuitvoering en de operaties te belasten?

Ombuigingen uitgaande van de midden waarde van de scenario's

	2022	2023	2024	2025
volgens de Werkgroep Ombuigingen 2022 en verder:	31	34	40	40

In het rapport van de Task Force Ombuigingen¹⁹ is voor de jaren 2022 en verder een bandbreedte aan mogelijkheden geïndiceerd van € 74 tot € 173 miljoen²⁰. Daarbij is aangegeven dat deze effecten mogelijk investeringen vooraf vergen. De KL heeft opdracht gegeven aan de directeur van het Politiedienstencentrum om tot verdieping op (deze) mogelijkheden tot Ombuigingen te komen. In het aan haar uitgebrachte rapport²¹ concluderen de onderzoekers tot een in hun ogen realiseerbare bandbreedte van € 29 tot € 46 miljoen.

Ik heb met onderzoekers - dezelfde personen als in de Task Force Ombuigingen, behoudens Peter Hennephof - hun afwegingen en overwegingen doorgenomen. Daarbij is de inschatting benadrukt dat verder gaan dan nu door de Werkgroep Ombuigingen is voorgesteld leidt tot het (zeer sterk) raken van de taakuitvoering ten koste van de operatiën.

Tevens is benoemd dat in de begroting voor 2022 daalpaden voor personeel (NOS en inhuur), Anders werken (€ 15 miljoen) en ICT/IM (€ 25 miljoen) zijn opgenomen. Deze initiatieven zijn niet in het rapport van de Werkgroep Ombuigingen opgenomen, aangezien deze reeds in de reguliere P&C producten van de Politie zijn verwerkt.

In het rapport van de Task Force Ombuigingen worden ICT/IM en Anders werken specifiek genoemd en ook niet in cijfermatige zin verwerkt in haar Ombuigingen.²² Met de daalpaden NOS en inhuur is - kennelijk - bij de uitwerkingen in de Task Force Ombuigingen geen rekening gehouden.

Om nader inzicht de Ombuigingen van de Politie te geven, heb ik de in de meerjarenbegroting 2022 - 2026 opgenomen daalpaden inzichtelijk gemaakt in onderstaand overzicht:

	2022	2023	2024	2025
1. Personeel /NOS 131 FTE per jaar (cumulatief)	13	26	39	52
2. Externe inhuur beperken / Anders werken / ICT/IM*	PM	PM	PM	PM
Ombuigingen Werkgroep 2022, midden waarde	31	34	40	40
Totaal bruto ombuigingen voor het inzicht opgenomen	44	60	79	92

* Om de aansluiting met de gebruikte methodiek van de Task Force Ombuigingen te bewaren, hier als PM vermeld. Voorts de volgende twee opmerkingen:

¹⁹ Task Force Ombuigingen, 7 juli 2021, onder leiding van Peter Hennephof

²⁰ Werkgroep Ombuigingen, pagina 6: dubbeltelling, bandbreedte is € 73,8 - € 172,5 miljoen

²¹ Werkgroep Ombuigingen, 15 oktober 2021, onder leiding van Petra Bosman

²² Task Force Ombuigingen, pagina 15

1. Voor ICT/IM geldt dat de ombuiging door ICT/IM ingezet mag worden om andere objecten die onderdeel zijn van het meerjarengroeiplan van ICT/IM te financieren. Voor ICT/IM geldt dus dat deze ombuiging - gezien vanuit een totaal begrotingsperspectief - intern "beklemd" is en niet elders ingezet wordt anders dan in het ICT/IM domein.
2. Tijdens de jaarlijkse HBVM's liggen nadrukkelijk afwegingen voor om voornemens al dan niet op te pakken en worden beslissingen genomen (wel / niet / aanhouden / oplossen in de loop van het jaar / claim ter bespreking met J&V).

Door de Politie onderzoekers is mij aangegeven dat bij het concreter maken van mogelijke ombuigingen ook inzichtelijker wordt wat neveneffecten en investeringen (kunnen zijn) leidend tot een andere appreciatie dan eerder op een globaler uitgewerkt niveau geïndiceerd is.

Aansluitend heb ik met Peter Hennephof gesproken over zijn bevindingen en handelingsperspectieven. Hij benadrukt het belang van het aanpakken van de onderliggende factoren, eigenaarschap en kostenbewust zijn. Dit onder erkenning van het vele goede werk en rekening houdend met gemaakte afspraken (bv 10 jaar lang niet actief ingrijpen op boventaligheid).

[Het evalueren en waar nodig het maken van nieuwe afwegingen, herinrichting van staf, portefeuillesturing, werkwijzen en centralisatie 1 - 10/11 beoordelen, is dan een logische vervolgstap.](#) Zie verder onder het hoofd Aanbevelingen.

Het rapport van de Werkgroep Ombuigingen is in het KLO van 19 oktober jl. in mijn bijzijn beeldvormend besproken. Daarbij is door de Politie besloten dit rapport bij het aanstaande HBVM te betrekken en actief te sturen op opvolging.

In onder meer de Begeleidingsgroep is gesproken over de ontwikkeling en samenstelling van NOS. Dit tegen de achtergrond van

- (1) het minder duidelijke onderscheid OS - NOS in de sterk digitaliserende wereld. Hierbij zijn wat nu NOS taakonderdelen zijn (bv cybercrime, digitale opsporing en -informatieverwerking) wezenlijk voor de directe (OS) taakuitoefening;
- (2) de idee dat staftaken en portefeuille ontwikkelingen een neiging kennen te groeien. Te onderzoeken is of het niet (meer) uitvoeren van (onderdelen van) deze taken de operaties inhoudelijk belasten. Dit is vertaald in het advies om te komen tot een integrale herijking.

De Politie heeft de ontwikkeling van NOS - formatie en bezetting - voor het tijdvak 2016 - 2021 inzichtelijk gemaakt. Uit dit door de Politie aangeleverde overzicht zijn ook de twee hiervoor genoemde effecten zichtbaar. De groei in NOS belooft bijna 2.000 FTE (inclusief de thans aangevraagde 825 FTE). De formatie groei in OS belooft over hetzelfde tijdvak ruim 2.000 FTE.

Ad (1). [Voor een integrale afweging en sturing in lijn met de ontwikkeling van het "vak", is het huidige onderscheid OS - NOS niet helpend. Een heroverweging / aanpassing van toekomstgericht te hanteren definities is sterk aan te bevelen.](#) Daarmee wordt het inzicht in de

sterkte ontwikkeling van de Politie als geheel effectiever. Dit vergt in aansluiting op het Position Paper Politie een gezamenlijke uitwerking en besluitvorming van J&V en de Politie in samenspraak met belanghebbenden.

Ad (2). Inclusief de versterking organisatie sinds inrichting van de Nationale Politie (825 FTE), is een forse groei waarneembaar. Ook om de afwegingen over de inzet van staftaken aan te scherpen verdient het aanbeveling dat [de KL in 2022 \(10 jaar na de totstandkoming van het Inrichtingsplan Nationale Politie\) een integrale ijking op haar organisatie opzet uitvoert.](#)

Het voorgaande overziend, betekent dit dat de Politie in de huidige opzet orde grootte 15 - 25% van de voor haar resterende opgave mogelijk van financiering kan voorzien.

Kijkend naar de totale begroting van de Politie, resteert dan een “gat” van circa 5% van de lasten. Ik merk op dat de personele lasten 78% van de totale lasten betreffen, die op kortere termijn niet / beperkt beïnvloedbaar zijn. Dit betekent rekenkundig dat het “gat” op kortere termijn een beslag gelijk aan circa 25% van de overige lasten betreft.

Uit het in Bijlage 2 opgenomen meerjarenoverzicht blijkt dat de materiële (niet personele) lasten per jaar terugkijkend over 2013-2020 een delta kennen van € 2 tot € 113 miljoen, ofwel een jaarmutatatie van maximaal 10% en gemiddeld over de gehele periode lager dan 5%. Dit is duidelijk lager dan het equivalent / “gat” van 15 - 25%. De Politie is niet is staat dit “gat” in de niet personele middelen te absorberen.

Beschouwing van andere mogelijke bronnen:

- Bijzondere bijdragen: in het voorjaar van 2021 heeft de Politie in samenspraak met J&V bezien welke Bijzondere bijdragen die eerder verstrekt zijn, voor toen blijkende noodzakelijke bestedingen ingezet / geheralloceerd kunnen worden. Ultimo 2021 is naar verwachting tenminste eenzelfde bedrag aan Bijzondere bijdragen als reservering beschikbaar. Deze posten zijn naar hun aard bestemd voor specifieke toepassingen. [In de praktijk blijken bij postgewijze beoordelingen meer toekomstgerichte \(incidentele\) toepassingen mogelijk te zijn.](#) Het verdient aanbeveling in de context van de totale financiële problematiek overleg te voeren met J&V om te bezien of herallocatie van bijdragen mogelijk is, om een bijdrage te leveren aan het oplossen van de totale financiële problematiek.
- Voorzieningen: E&Y heeft op verzoek van J&V onderzoek²³ gedaan naar de toepassing van de grondslagen van de Politie. Zij adviseert kortgezegd het bestaande voorzieningenbeleid niet aan te passen. Ook om die reden is door mij geen mogelijke dekkingsbijdrage uit voorzieningen overwogen.
- Eigen vermogen: het eigen vermogen van de Politie bedraagt circa 3% van de bijdragen; het afgesproken minimum eigen vermogen van 1,5% impliceert een beperkte ruimte in deze buffer van circa € 80 miljoen naar de stand van eind 2020.

²³ EY, rapportage risicoverdeling politie en besluit financieel beheer politie, 12 juli 2021

Conclusies per vraag

(3) Wat resteert er dan als financieel probleem waarvoor bij de formatie / met nieuw geld een oplossing moet worden gevonden om binnen de budgettaire kaders te kunnen blijven?

Samenvattend overzicht aanvullend benodigde middelen:

	2022	2023	2024	2025
1. Bijzondere zorg / PTSS (oud / nieuw)	25	26	27	27
2. ICT / Cyber / bedrijfsvoering (oud / nieuw)	115	157	148	137
3. Wettelijk: WSW/grenzen/bloedafname/drugsafval/TOOI/divers	28	37	39	39
4. Intensiveringen door wettelijke- en operationele eisen	36	43	46	47
5. Versterking organisatie met noodzakelijk functies	90	107	107	107
8. Bruto ombuigingen uitgaande van de midden waarde van de scenario's volgens de Werkgroep Ombuigingen 2022 en verder	- 44	- 60	- 79	- 92
9. Hiervan in de meerjarenbegroting 2022 - 2026 reeds taakstellend als daalpad voor personele bijstellingen (NOS) verwerkt	13	26	39	52
Per saldo te dekken financiële problematiek	263	336	327	317

Hierbij merk ik op:

1. De mogelijke inzet van bestaande reserveringen die met een specifiek doel in de Politie balans zijn opgenomen vergt een gedegen vervolgoverleg tussen J&V en de Politie. Hierbij zijn gemaakte afspraken met de Tweede Kamer als ook voortgangsafspraken binnen de Politie en met ketenpartners belangrijke aandachtspunten. In bovenstaande opstelling is geen rekening met mogelijke inzet van Bijzondere bijdragen gehouden.
2. De Politie kent een overbezetting op NOS- en een onderbezetting op OS functies. De Politie stuurt gericht op het terugdringen van overbezetting van NOS functies. De grootste afwijkingen in nominale zin ten opzichte van het Inrichtingsplan zijn zichtbaar bij PDC, PA en Staf KL. Onder vraag (2) beveel ik aan om te komen tot een generieke beoordeling van de organisatie opzet.

Conclusies per vraag

(4) Welke aanvullende maatregelen die de taakuitvoering / operaties raken moet de Politie treffen als er geen additioneel geld beschikbaar komt, om binnen de budgettaire kaders te blijven?

Uitgaande van de onder vraag (3) genoemde overblijvende problematiek, dient de Politie alsdan keuzes te maken. In het HBVM 2020 heeft de Politie gekozen voor het terugschalen van activiteiten²⁴ (een behoedzaam scenario), gelet op absorptievermogen en bedrijfsvoering.

Bij het komende HBVM 2021 is een nieuw afweegmoment aan de orde. De ervaring over de afgelopen 3 jaren is, dat in de HBVM's - ná het beperken van activiteiten en het opdragen te komen tot oplossingen binnen budgetten - aanvragen boven begrotingsbasis resteren die ook tot bespreking (claims) met J&V leiden. **Dit noopt tot een scherper sturing aan de voorkant, waarbij over-planning scherp wordt afgezet tegen mogelijke onderbestedingen.**

In december 2021 is de actuele situatie scherp te stellen, waarbij ook de voorstellen van de Werkgroep Ombuigingen in de afwegingen meegenomen worden. Onder vraag (3) is de midden waarde van de Ombuigingen overeenkomstig het rapport van de Werkgroep opgenomen.

De Politie heeft in het totaal perspectief van opgaven geen concrete keuzes voorbereid.

Puur ter illustratie van de omvang van de aan de orde zijnde problematiek, is het geconstateerde "tekort" onderstaand uitgedrukt in enkele relevante parameters:

	2022	2023	2024	2025
• Bijdragen van J&V aan de Politie, in %	4	5	5	5
• OS (schaal 9), zijnde ruim 4% van de OS sterkte, in FTE's	1.900	2.500	2.400	2.300
• IV ²⁵ , aandeel van de jaarbegroting, in %	51	64	63	61
• Huisvesting, aandeel van de jaarbegroting, in %	76	100	102	97

²⁴ HBVM 2020, 22 december 2020

²⁵ Bijdragen, IV en Huisvesting zijn ontleend aan de begroting ingedeeld naar hoofdkostensoorten, zoals opgenomen in Bijlage 2 bij dit rapport, afgezet tegen de per saldo te dekken financiële problematiek genoemd op pagina 15, vraag 3.

Aanbevelingen

Onderstaand vermeld ik - naast / aanvullend op eerder in de tekst opgenomen aanbevelingen - mij opgevallen aandachtspunten die in de verdere samenwerking en uitwerking van belang zijn en in samenspraak tussen J&V en de Politie concrete uitgewerkt kunnen worden.

Governance - samenwerking J&V en Politie

1. Deze opdracht is gezamenlijk door J&V en de Politie gegeven waarbij transparant is samengewerkt. Neem elkaar vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid blijvend op een zelfde wijze mee door het tijdig - op de geëigende momenten binnen de reguliere planning- en begrotingscyclus en ad hoc waar nodig - delen van inzichten.
2. Vergroot het inzicht in de (ook meerjaren) begrotingsopbouw en realisaties van de Politie én de mogelijkheden van J&V om extra's / claims te kunnen honoreren.
3. Pas de sturing en het maken van afspraken wederzijds verder aan qua ritmiek zodanig dat tijdig bijgestuurd kan worden. Het HBVM van de Politie is daarbij een goed ankerpunt.
4. Werk vanuit deze actuele ijking het Position Paper Politie - dat het gezamenlijke verhaal vertelt - verder in integraliteit uit qua planvorming, uitvoering en verantwoording.

Financiering - extern en intern

5. Daarbij past het vaststellen van een jaarlijkse Algemene Bijdrage die in een meerjarenperspectief "mee ademt" met de invulling van planvorming en uitvoering (structureel en incidenteel, waar het om tijdelijke trajecten gaat).
6. Werk "begroten en budgetteren" vanuit de door de KL te zetten sturing naar formatie / bezetting en geld verder uit.
7. Overweeg besparingstaakstellingen in de context van integrale sturing, waarbij vrijkomende middelen over en binnen portefeuilles afgewogen worden.
8. Versterk de interne discipline in de keten voorbereiding / besluitvorming / verantwoording, zodat de effecten vooraf en achteraf goed navolgbaar / gedocumenteerd zijn.

Herijking - extern en intern

9. Evalueer en ijk in 2022 (10 jaar na het vaststellen van het Inrichtingsplan Nationale Politie) tegen de achtergrond van het Position Paper Politie, dimensies als 1 - 10/11, onderscheid OS - NOS, onderscheid fysiek - virtueel, de stafinrichting, gericht op een toekomstgerichte invulling.
10. Werk met integrale portefeuilles, zodat nieuwe ontwikkelingen en going concern in samenhang beoordeeld worden, en "nieuw voor oud" en het waar mogelijk besparen op capaciteit / geld een logische plaats in de afwegingen krijgt.

Bijlagen

1. Bruto problematiek opgave Politie, 21 oktober 2021
2. Kengetallen en financiële cijfers Politie 2013 - 2026
3. Begeleidingsgroep
4. Geïnterviewden
5. Documentatie
6. Validatie
7. Werkplan J&V / Politie, definitief

Bruto problematiek opgeve door de Politie, 21 oktober 2021, basis voor de validatie

ONVERMIJDELIJK						
bedragen in mln. euro						
	2022	2023	2024	2025	2026	Bron
PM onderzoek						
Bijzondere zorg (93 fte schaal 10)	6	7	8	8	8	PM/BB/PP 1.4
Modernisering infovoorziening Bedrijfsvoering	20	22	23	19	19	PM/BB
Invulling Participatiewet, inhuur WSW	2	2	2	2	2	PM/BB
Technische beveiliging politielocaties	1	2	2	3	3	PM/BB
Duurzaamheid (exploitatiekosten vervoer)	5	6	7	7	7	PM/BB
ICT beheer aanpassing going concern irt vernieuwing, werkplekstrategie	12	12	12	12	12	PM/BB
Operationele Centra Meldkamers benodigde formatie (188 fte)	24,2	24,2	24,2	24,2	24,2	PM
Begrotingsbrief (externe claims)						
Bijzondere zorg PTSS	19	19	19	19	19	BB/PP 1.4
Cybersecurity	38	53	54	54	54	BB/PP 2.1.1
ICT beheer vernieuwing (PP)	25	45	32	25	25	BB/PP 2.1.2
Stabiele financieerig GenV en I&R	6	12	12	12	12	BB/PP 5.2 en 5.4
Interceptiedesk	10	15	17	17	17	BB
Bloedafname / bloedblokken	3	3	3	3	3	BB
Drugs- en XTC afval kosten opruimen	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	BB
Uitbreiding ID en TOOI	5	8	10	10	10	BB
Uitbreiding Rechtbank ZWB (5 fte schaal 6)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	BB
Schiphol Buiten Bewaking (10 fte schaal 4)	1	1	1	1	1	BB
Permanente educatie alle HOVJ's	2	2	2	2	2	BB
Aanpassingen voertuigen CCB	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	BB
Invulling participatiewet, inhuur WSW, aanvullend aan PM onderzoek	6	6	6	6	6	BB
ICT beheer Upgrade Microsoft	10	10	10	10	10	BB/PP2.1.1
Verder ontwikkelen platformen info-uitwisseling en innovatie	9	14	16	16	16	PP 2.1.3
Taakontwikkeling sinds inrichting NP	110	110	110	110	110	Inventarisatie
Totaal	325	384	381	371	371	
Overige problematiek						
Modernisering WvS	9	24	25	76	76	BB/PP 5.7
WPG	2	2	22	42	42	PP 2.5
Brachium	18	12	5	0	0	
Verdere uitbreiding BenB	18	54	77	101	101	
Totaal overige problematiek	47	92	129	219	219	
Niet toegekende prijsbijstelling '16-'20	69,3	69,3	69,3	69,3	69,3	Niet meegeteld

Bijlage 2

Overzicht jaarrekeningen 2013 - 2020 en Begrotingen 2021 - 2026

Ik verwijs naar het separaat bijgevoegde door de Politie opgestelde bestand (Excel).
Naast het overzicht naar baten en lasten is ook een tab per hoofdkostensoort bijgevoegd.

Begeleidingsgroep

Voor deze gezamenlijk door J&V en de Politie gegeven opdracht is de volgende Begeleidingsgroep samengesteld:

J&V

Drs. R.J.F. Baarends RA

Drs. G.W.M Beltman

Politie

Drs. L.H Kok

Dhr. G.J.M. Verheugd

Secretaris

Drs. P.L. Jansen

Geïnterviewden

Gedurende het onderzoekstraject is gesproken met medewerkers van J&V en de Politie en enkele andere betrokkenen.

Overeenkomstig het Werkplan noem ik specifiek:

J&V

Drs. M. Vogelzang

Drs. R.J.F. Baarends RA

Drs. A Nienhuis RC

Drs. G.W.M. Beltman

Politie

Twee sessies in het KLO

Drs. L.H. Kok

Dhr. G.J.M. Verheugd

Mr. A. van der Knaap

Drs. P.F. Bosman

Dhr. M.R. Jansen

Mw. E. Woudenberg

Dhr. F. Paauw

Drs. J. van der Vlist

Anderen

Dhr. G. van der Kamp

Dhr. P. Hennephof

Documentatie

Bij de start en tijdens het onderzoek zijn naast de onderstaande documenten meerdere e-mails met toelichtingen en stukken naar aanleiding van (vervolg) vragen ontvangen die in mijn dossier zijn opgenomen. Daarnaast is een samenwerkingsruimte opgezet waarin stukken tussen J&V, de Politie en mij zijn gedeeld. De Politie heeft aanvullend directories opgebouwd met onderbouwende documenten, specifiek gericht op de beantwoording van de vragen.

1. Te valideren stukken bij vraag 1 en vraag 2
2. Inrichtingsplan Nationale Politie, 2012
3. Herijking Nationale Politie, 2015
4. Commissie evaluatie Politiewet 2012, 2017
5. Overzicht vertrekpunten voor de inrichting van de Nationale Politie, algemene inrichtingsprincipes
6. Personeel en Materieel onderzoek 1 en 2, 2016 en 2021
7. Hoofdbesluitvorming voor 2019, 2020 en 2021, stukken en besluitvorming
8. Jaarverslagen 2013 – 2020 Politie
9. Begroting en beheerplan 2022 – 2026
10. Position Paper Politie, alsmede bijbehorende scenario's en Excel, 2021
11. Begrotingsbrief Politie 2021
12. Rapport Task Force Ombuigingen, 2021
13. Rapport Werkgroep Ombuigingen, 2021
14. Rapport Rösenmoller, onderzoek continuïteit bekostiging, 2021
15. Rapport E&Y, risicoverdeling politie en besluit financieel beheer politie, 2021
16. Brieven J&V aan de Tweede Kamer, 2020 en 2021

Validatie

Reikwijdte

Zoals is toegelicht in het rapport²⁶ hebben J&V en de Politie mij gevraagd op basis van bestaande stukken²⁷ de door hen gestelde vier vragen te beantwoorden.

De focus van de vragen in mijn onderzoek ligt kort gezegd op het vaststellen of de Politie toekomstgericht “nieuw geld nodig heeft ter versterking van haar fundament”, welke handelingsperspectieven de Politie heeft (ombuigen) en of / welke problematiek dan resteert.

De Politie heeft de gestelde vragen eerst zelf beantwoord, waarbij de aangelegde beoordelingscriteria (onvermijdelijk, voortvloeiend uit genomen besluiten inzake taakuitvoering en operaties) vooraf en waar nodig tijdens de interne werkzaamheden met mij zijn afgestemd.

Actuele- en meer toekomstgerichte onderwerpen die reeds onderwerp van gesprek zijn tussen J&V en de Politie - denk aan Bewaken en Beveiligen, Wetboek van Strafvordering en modernisering Wet Politiegegevens - zijn niet in mijn validatie betrokken.

Uitgevoerde werkzaamheden

Op 20 en 21 oktober jl. heeft Leonard Kok de **te valideren opgaven** (vraag 1 en 2) gelijktijdig aan J&V en mij beschikbaar gesteld. In aansluiting op in het traject van totstandkoming reeds gedane waarnemingen heb ik de validatie van de door de Politie aangeleverde overzichten uitgevoerd. Dit door het - in aansluiting op het Werkplan²⁸ - opvragen en bestuderen van onderliggende documentatie, analyses en besprekingen met zowel de Politie, J&V als overige geraadpleegde betrokkenen.

Ik heb vastgesteld dat:

1. De Politie de door haar aangeleverde **te valideren opgaven** ontleend heeft aan en navolgbaar heeft onderbouwd uit eerder met J&V DG PenV gewisselde documenten. Specifiek het Position Paper Politie, het Personeel en Materieel onderzoek 2021, de Begrotingsbrief Politie 2021 en het rapport van de Task Force Ombuigingen.
2. Zowel J&V als Politie deze stukken intensief met elkaar hebben doorgenomen en deze stukken door hen inhoudelijk worden herkend als input.
3. Door de Politie intensieve detailafstemmingen zijn uitgevoerd op het aangeleverde materiaal om vast te stellen dat geen doublures in de te valideren opgaven zijn opgenomen.

²⁶ Zie pagina 6

²⁷ De belangrijkste: Personeel en Materieel onderzoek PwC (P&M 2, 2021-2025), Position paper: de Politie van morgen en overmorgen, 25 maart 2021, Begrotingsbrief Politie 2021, 15 januari 2021, rapport Task Force Ombuigingen en Werkgroep Ombuigingen

²⁸ Zie bijlage 7, door J&V en de Politie vastgesteld Werkplan

4. De tussen J&V en de Politie overeengekomen normprijzen 2021 voor Operationele- en Niet Operationele Sterkte (OS en NOS) zijn gehanteerd, waardoor aantallen op schaalniveau eenduidig beprijsd worden.
5. Inherent aan de gevolgde werkwijze een post voor post inhoudelijke onderbouwing is geleverd en door mij is beoordeeld. Hierbij is sprake van een incrementele benadering.
6. Een integrale beoordeling van organisatie opzet en bijpassende mensen en middelen nader inzicht kan geven in een toekomstgerichte inrichting van de Politie.
7. Het aanbeveling verdient leerpunten uit dit traject breder en concreter uit te werken tussen J&V en de Politie. Ik verwijs naar de Aanbevelingen op pagina 17.

De inhoudelijkheid van operationele processen en de gemaakte / te maken afwegingen door het Korps zijn door mij in het kader van dit onderzoek als gegeven beschouwd.

Efficiëntie en effectiviteit zijn geen object van onderzoek.

Bij mijn werkzaamheden heb ik de ontvangen te valideren documenten kritisch beschouwd en onder meer logische verbanden onderzocht en vastgesteld. Door mij zijn in mijn hoedanigheid van accountant in business / adviseur geen beoordelings- of controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Bijlage 7

Werkplan ministerie J&V en de Politie: Inzicht in de resterende financiële problematiek 2022 – 2025 (definitief, 16 september 2021)

Considerans

U heeft mij gevraagd om een rapportage op te stellen die ingaat op de volgende vragen:

- (1) Wat is de omvang van de bruto-problematiek bij de Politie en wat is de oorzaak daarvan (onderscheid autonome kostenstijgingen en nieuw beleid)?
- (2) Wat kan de Politie daarvan met welke maatregelen redelijkerwijs zelf oplossen zonder de taakuitvoering en de operaties te belasten?
- (3) Wat resteert er dan als financieel probleem waarvoor bij de formatie / met nieuw geld een oplossing moet worden gevonden om binnen de budgettaire kaders te kunnen blijven?
- (4) Welke aanvullende maatregelen die de taakuitvoering / operaties raken moet de Politie treffen als er geen additioneel geld beschikbaar komt, om binnen de budgettaire kaders te blijven?

Doel:

De rapportage moet de minister in staat stellen een - door mij als deskundige onafhankelijke opdrachtnemer - gevalideerd financieel beeld te presenteren ten behoeve van de kabinetsformatie. Het rapport dient daartoe een samenvatting op 1 A4 te bevatten.

Uitgangspunten en afspraken:

1. De huidige strategie en het huidige meerjarenplan zijn leidend; op langere termijn zijn uiteraard mutaties mogelijk. Deze zijn geen inhoudelijk onderwerp van de huidige vraag.
2. Er wordt gewerkt met de beschikbare onderzoeken (waaronder PM 2021-2025 en Taskforce Ombuigingen) en het lopende onderzoek door de D PDC.
3. Door de Politie wordt een analyse gemaakt van opbouw / samenstelling naar te onderkennen “groepen” binnen NOS voor 2013 en latere jaren.

Aanpak:

1. J&V en de Politie werken transparant samen om de nodige inzichten op te bouwen en kritisch te bevragen. Dit zodanig dat levende- en opkomende vragen in het traject van het opstellen van de rapportage worden beantwoord.
2. Maarten van Ginkel werkt nauw met J&V en de Politie samen om op basis van de door hem noodzakelijk geachte input, de gevraagde rapportage in het voorziene tijdsbestek (rond medio oktober 2021) op te leveren.
3. Om de aanpak inzichtelijk te maken voor J&V en de Politie is bijgevoegd Werkplan opgesteld.

Werkplan:

1. Dit Werkplan is één op één gekoppeld aan de J&V en de Politie vraagstelling zoals die is vastgelegd in uw mail aan mij van 9 september jl, en verwoord is in de Considerans.
2. Het Werkplan is een levend document gericht op het zo effectief en efficiënt mogelijk opbouwen van het noodzakelijke eigenstandige beeld door mij, waarbij J&V en de Politie volledig participeren.
3. Eénmaal per week wordt - indien nodig - een nieuwe versie aan J&V en de Politie verstrekt, uitgaande van een iteratief proces van antwoorden die nieuwe vragen (kunnen) oproepen.

Werkwijze / aanspreekpunten:

Overeenkomstig de afspraken is voor de Politie D F&C (Bert Verheugd) en voor J&V DG P&V (Annemieke Nienhuis) eerste aanspreekpunt voor mij. In de vragen heb ik de primaire actiehouders (J&V / Politie) aangegeven. Zij zetten intern de nodige acties uit en koppelen deze aan mij terug.

Tijdslijn:

Gegeven de doorlooptijd, heeft beantwoording van gestelde vragen passende prioriteit. Per vraag is voorzien in een fase Documentatie en analyse en Besprekingen, met de mogelijkheid van iteraties op basis van verkregen inzichten. De besprekingen vinden zowel bilateraal plaats (bijvoorbeeld verduidelijkingen door de primaire actiehouders) als ook trilateraal (voortgang, als ook het delen van feiten, duidingen en het trekken van - voorlopige - conclusies).

Aansluitend formuleer ik per vraag een concept reactie.

Governance:

J&V en de Politie zijn gezamenlijk opdrachtgever waarbij J&V de formele (inkoop) opdracht verstrekt.

Ronald Baarends, Michael Beltman (J&V), Leonard Kok, Bert Verheugd (Politie) en Maarten van Ginkel stemmen - ondersteund door Peggy Jansen (Politie) - op geleide van de te zetten agenda samen af in de Begeleidingsgroep (BG).

Annemieke Nienhuis, Bert Verheugd, Anke Heemskerk (FEZ J&V) en Maarten van Ginkel stemmen - ondersteund door Peggy Jansen - wekelijks de voortgang (oplevering, besprekingen, mogelijke issues) af.

Maarten van Ginkel is als onafhankelijk opdrachtnemer verantwoordelijk voor de op te stellen rapportage. Deze wordt in concept met de BG afgestemd.

Vragen:

(1) Wat is de omvang van de bruto-problematiek bij de Politie en wat is de oorzaak daarvan (onderscheid autonome kostenstijgingen en nieuw beleid)?

Documentatie en analyse:

0. J&V / Politie: omschrijving van begrip en inhoud van “bruto-problematiek”
1. J&V: financiering door J&V van 2013 tot en met 2021 alsmede de reeksen 2022 tot en met 2025 zoals deze zijn vastgesteld.
2. J&V financiering: onderscheid naar algemene bijdragen en bijzondere bijdragen; separate regel voor prijsbijstellingen.
3. J&V algemene- en bijzondere bijdragen: voor beide categorieën een mutatieverzicht per jaar dat aansluit op punt 2 (waar de totalen per jaar zijn vermeld).
4. Politie: op punt 1 aansluitende reeks waarbij 2013 tot en met 2021 per jaar onderscheiden naar baten in de SB&L en reservering bijdragen in de balans.
5. Politie: reservering bijdragen in de balans: per jaar gesplitst naar onttrekkingen en toevoegingen, zodat de aansluiting goed te volgen blijft.
6. Politie: opgave reserveringen ultimo 2020 (niveau specificatie jaarrekening / verwachte uitputting - standen 2021 en komende jaren (2022 – 2025)).
7. Politie: resultaten 2013 tot en met 2020 in aansluiting op de jaarrekeningen.
8. Politie: mutatieoverzichten van in de jaarrekeningen 2013 tot en met 2020 verantwoorde Personeels-, IV-, Huisvestings- en Overige lasten met een toelichting op de delta's zodat een macro inzicht ontstaat voor deze reeksen.
9. Politie: verwachting resultaat 2021 – 2025 in aansluiting op de laatste meerjarenplanning (gedeeld met J&V) en verwachte eindstand EV per jaar.
10. Politie: toelichting op verwachting resultaat 2021 – 2025 naar de voornaamste oorzaken (minder baten / meer lasten).
11. Politie: in de taakopdracht aan de Taskforce Ombuigingen wordt ook aangegeven dat intensiveringen²⁹ aan de orde zijn: hoe zijn deze
 - (1) bepaald en
 - (2) opgenomen in de meerjarenreeks 2022 - 2025?
12. Politie: aansluitend op punt 11: welke intensiveringen en tot welke bedragen zijn onvermijdelijk? Hierbij onderscheid te maken tussen

²⁹ “...aanzienlijke investeringsbehoefte om de stabiliteit van de ICT- systemen te borgen en het korps te verduurzamen”.

- (1) rechtstreeks voortvloeiend uit wetgeving (primaire taak bv strafvordering; zorgplichten, personeel / privacy; klimaat verduurzaming; etc),
- (2) afspraken gemaakt met stakeholders (met J&V; in de keten; met bonden etc)
- (3) beleid van de KL.

- 13. Politie: hoe ziet de Politie de actuele en voorziene belasting van taakuitoefening en operaties uitgaande van de huidige meerjarenreeks 2022 – 2025.
- 14. Politie: hoe ziet de reeks bruto-problematiek er (in aansluiting op al het voorgaande) uit?
- 15. Politie: hoe is het onderscheid autonome kostenstijgingen / nieuw beleid daarin zichtbaar en navolgbaar gemaakt?
- 16. J&V: herkent J&V (DG P&V én D FEZ) de opbouw in punt 11?

Besprekingen met D F&C en waar nodig met SME's om aan te scherpen, lid KL BV.
Besprekingen met DG P&V en D FEZ om te valideren / aan te scherpen.
Formulieren van concept beantwoording gelet op al het voorgaande.

(2) Wat kan de Politie daarvan met welke maatregelen redelijkerwijs zelf oplossen zonder de taakuitvoering en de operaties te belasten?

Documentatie en analyse:

- 1. J&V: heeft J&V hier een
 - (1) eigenstandig beeld op ontwikkeld respectievelijk
 - (2) welke vragen geeft J&V specifiek aan de Politie / mij mee?
- 2. Politie: in de taakopdracht voor de Taskforce Ombuigingen³⁰ is op 3 uitzonderingen na “alles” bespreekbaar gemaakt; welke conclusies zijn door de KL getrokken uit het rapport van de Taskforce Ombuigingen?
- 3. Politie: hoe luidt de vervolgoopdracht aan de D PDC en welke kaders zijn door de KL meegegeven? Toelichting hierop.
- 4. Politie: welk € bedrag aan Ombuigingen wordt *vooraf* (dat is: bij de opdrachtverstrekking aan de D PDC) verwacht voor de jaren 2022 - 2025?
- 5. Politie: welk € bedrag aan Ombuigingen wordt op basis van het onderzoek van de D PDC door de KL voorgesteld voor de jaren 2022 – 2025?

Besprekingen met D F&C, KL lid BV, D PDC, EC A'dam, ter toelichting / toetsing
Besprekingen met DG P&V en D FEZ ter toelichting
Formulieren van concept beantwoording gelet op al het voorgaande.

³⁰ Opdracht Task Force, 3 juni 2021, L.H. Kok

(3) Wat resteert er dan als financieel probleem waarvoor bij de formatie / met nieuw geld een oplossing moet worden gevonden om binnen de budgettaire kaders te kunnen blijven?

Overwegingen:

- Deze stap vloeit enerzijds rechtstreeks voort uit de input en verwerking van vraag (2) en behoeft in dat kader geen nieuwe input.
- Anderzijds is een weging met name ook in de tijd van zowel investeringen (absorptie) als ingroei / intensiteit aan de orde. Daarmee is het valideren van een consistent uitvoerbaar scenario een kernpunt om verwachte bandbreedten (minimaal, optimaal en realistisch) te kunnen indiceren.

Documentatie en analyse:

1. Politie: het opstellen van een consistent scenario en daar aan te koppelen bandbreedten (minimaal, optimaal, realistisch).
2. J&V: het bevragen van het door de Politie gekozen scenario, waarbij wetgevende kaders uitgangspunt zijn.

Besprekingen met D F&C, KL lid BV en KC

Besprekingen met DG P&V en D FEZ

Formuleren van concept beantwoording gelet op al het voorgaande.

(4) Welke aanvullende maatregelen die de taakuitvoering / operaties raken moet de Politie treffen als er geen additioneel geld beschikbaar komt, om binnen de budgettaire kaders te blijven?

Overwegingen:

- Deze stap sluit enerzijds aan op de opgebouwde inzichten in de vragen (2) en (3).
- Anderzijds is gegeven een (eventueel) berekend tekort een separate afweging door de KL aan de orde hoe om te gaan met het “zetten van de tering naar de nering” ook rekening houdend met noodzakelijke (waaronder wettelijke) intensiveringen.

Documentatie en analyse:

1. Politie: het opstellen van een plan om bezuinigingen te bereiken door Ombuigingen, met focus op ingrijpen op taakuitoefening en operaties. Daarbij is nadrukkelijk ook de impact op de langere termijn een te betrekken aandachtspunt (bezuinigen nu < > te voorziene latere reparaties / investeringen en kosten).
2. J&V: het bevragen van de gemaakte keuzes en hun impact op korte en middellange termijn.

Maarten van Ginkel RA

Besprekingen met D F&C, KL lid BV en KL als geheel
Besprekingen met DG P&V en D FEZ
Formuleren van concept beantwoording gelet op al het voorgaande.

Versiebeheer

Versie 1 13092021 concept ter afstemming met Annemieke Nienhuis (J&V) en Bert Verheugd (Politie)

Versie 2 14092021 concept na verwerking reacties Annemieke Nienhuis en Bert Verheugd, ter bespreking in de BG van 15 september 2021

Versie 3 16092021 basis voor de werkzaamheden in de komende weken na bespreking van opdracht, werkplan en verwerking van de reacties in de BG van 15 september 2021